OOST POST

SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 66 ZEVENDE JAARGANG. 1859

Prijs der Inteekening.

Per 3 maanden voor Soerabaya. . . . . . ƒ 7.50
" " " Java. . . . . " 9.—
" " " Buitenbezittingen. . . " 10.—
" " " Nederland. . . . . " 13.—
De *OOSTPOST* verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

DONDERDAG 18 AUGUSTUS.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

van den 13*den Augustus* 1859 N°. 65.

Civiel Departement.

IN DIENST GESTELD:

BIJ DE BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN.

De door Z. M. den Koning benoemde en onlangs uit Nederland aangekomene adspirant-ingenieurs:

J. C. Schumm, met bepaling dat hij voorloopig werkzaam zal zijn onder de bevelen van den eerstaanwezenden ingenieur in de residentie Samarang en verblijf houden ter hoofdplaats van dien naam.

G. A. Pet, met bepaling dat hij werkzaam zal zijn en verblijf houden te Tagal, onder de bevelen van den eerstaanwezenden ingenieur in het gewest van diennaam.

BENOEMD:

Tot postkommies, tevens pakhuismeester te Palembang, de algemeene en zoutverkoop-pakhuismeester, tevens administrateur der houtstapelplaats te Muntok (Banka) E. J. Vermandel.

Tot algemeenen- en zoutverkoop-pakhuismeester, tevens administrateur der houtstapelplaats te Muntok (Banka), de gewezen opziener der eerste klasse bij de theecultuur A. M. de Nijs, thans op onderstand.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den adsistent-resident van Bawean (Soerabaya) G. J. Tormijn.

Militair Departement.

BENOEMD:

Tot tweeden luitenant bij het 1ste bataillon infanterie, de adjudant-onderofficier C. C. P. Steinmetz, van het 13de bataillon.

GEPLAATST:

Bij het 3de bataillon infanterie, de majoor A. J. Camphuis, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den eersten luitenant bij het regiment Oost-Indische kavallerie P. J. van der Heijde.

BIJ HET WAPEN DER GENIE EN SAPPEURS,

BEVORDERD:

Tot kapitein, de eerste luitenant J. P. Ermeling.
Tot eersten luitenant, de tweede luitenant J. P. van der Eb.

GOEDGEKEURD:

Dat door het Militair Departement,

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE,

ZIJN OVERGEPLAATST;

Bij het 2de bataillon, de kapiteins J. J. Keijzer, en F. K. N. van Bijlevelt, respectievelijk van het garnizoens-bataillon der Moluksche eilanden en het 10de bataillon.
Bij het 5de bataillon (Samarang), de kapitein P. L. Stennekes en de eerste luitenant J. G. A. van Leeuwen, respectievelijk van het 2de en 11de bataillon.
Bij het 6de bataillon, de kapitein J. H. H. A. Räcke en de tweede luitenant P. A. C. H. F. A. Werdmuller von Elgg, respectievelijk van het 7de en 9de bataillon.
Bij het 10de bataillon, de kapitein L. J. F. Timmermans en de eerste luitenant-adjudant F. A. Steevert, respectievelijk van het 7de en 17de bataillon.
Bij het 12de bataillon, de tweede luitenant P. C. van der Slagt, van het garnizoens-bataillon van Palembang.
Bij het 13de bataillon, de eerste luitenant J. P. Smagge, van het garnizoens-bataillon in de derde militaire afdeeling.
Bij het garnizoens-bataillon in de tweede militaire afdeeling op Java (Wonosobo), de tweede luitenant W. H. van de Pol, van het 8ste bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon der derde militaire afdeeling (Soerabaya), de eerste luitenant W. J. L. Schmidt, van het 13de bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon van Celebes en onderhoorigheden (Segirie), de eerste luitenant E. G. Weijland, van het 5de bataillon.
Bij het garnizoens- bataillon der Moluksche eilanden (Amboina, de kapitein J. Redeker, van het 2de bataillon.
Bij de garnizoens-kompagnie van Timor en onderhoorigheden (Larentoeka), de tweede luitenant H. Demmeni, van het garnizoens-bataillon der eerste militaire afdeeling op Java.

ZIJN GEPLAATST:

Bij het 2de bataillon, de tweede luitenant H. C. A. Ruempol;
Bij het 11de bataillon, de kapitein G. B. F. Wiggers van Kerchem;
Bij het 12de bataillon, de tweede luitenant A. Wormhoudt; allen onlangs uit Nederland aangekomen.

— Tot President en leden der kommissie bedoeld bij artikel 8 van staatsblad 1859 No. 47 zijn voor de residentie Soerabaya.

BENOEMD:

Tot president.

R. H. A. HEIDSIECK, ontvanger der inkomende, en uitgaande regten.

TOT LEDEN.

J. F. F. VAN OORDT, lid der Soerabayasche Weeskamer en MR. E. R. J. C. DE KUIJPER, ambtenaar ter beschikking van den officier van Justitie bij den Raad van Justitie te Soerabaya.

TOT PLAATSVERVANGEND LID.

W. RITTER, kommies kontroleur bij de inkomende en uitgaande regten te Soerabaya.

SOERABAYA, *De Resident*,
den 11*den Augustus* 1859. (1028) VAN DER WIJCK.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Courant* van 10 Augustus 1859 No. 64, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Commissarissen te Singkel, in den boedel van wijlen den fourier A. M. Sneenk.

Door den Executeur testamentair te Bandjermassing, van wijlen den heer J. H. van Erp.

Door den mede Executeur in den boedel te Samarang, van wijlen den luitenant der chinezen aldaar Koe Kongting.

(*Voor het land.*) Naar aanleiding eener van hoogerhand bekomen magtiging, zal op *Dingsdag den 23sten Augustus* 1859 des morgens ten 8 ure, ingevolge de aankondiging vervat in de *Javasche Courant* van *den 30sten Julij* en 3*den Augustus* 1859. № 61 en 62, door den ondergeteekende ten zijnen bureele publieke uitbesteding worden gehouden voor de levering van diverse artikelen van inlandschen oorsprong ten behoeve van den Artillerie Constructie Winkel gedurende het jaar 1860.

Omtrent de voorwaarden dezer uitbesteding kunnen dagelijks van des morgens 8 tot des namiddags 12 ure (Zondagen uitgezonderd) ten bureele van den ondergeteekende de verdere inlichtingen verkregen worden, alwaar eene opgave der marktprijzen van de onderscheidene artikelen ter speculatie van gegadigden ter lezing zal gereed liggen.

De Directeur van opgemelden winkel,
(1018) VREEDE.

DE MOORD OP DE VIJF EIKEN.

(*Vervolg*)

Niets is in staat een denkbeeld te geven van de beklagenswaardige wanhoop des armen docters, toen hij deze vreeselijke ontknooping van het onderzoek vernam. De laatste bewijzen van de misdaad, bij Walter gevonden, en die op zulk eene afdoende wijze zijne schuld bevestigden, velden War ter neder, als door eene knods getroffen. Hij werd, natuurlijk naar Londen opgeroepen. Alzoo ging hij zich, voor den eersten maal na eene scheiding van zeventien jaren, in tegenwoordigheid van dien neef bevinden, van dien zoon mogen wij zeggen; en voor wien ging hij zijne armen openen? Voor eenen moordenaar, eenen dief.

Deze verschrikkelijke ontmoeting had plaats in de hinderlijke tegenwoordigheid van den magistraat. De aandoening van War, in afwachting van de verschijning van Walter, was zoo sterk dat de oude man over al zijne ledematen beefde. Toen de deur openging, en de jonge officier binnentrad met een ontsteld gelaat, waggelende schreden en benaauwde borst, zag de docter, hem, het zij door zinsbegoocheling, hetzij in werkelijkheid, als omringd door die kalme majesteit welke het kenmerk der onschuld is. Hij sloot Walter in zijne armen en overlaadde hem met liefkozingen.

— Oom, vader, — stamelde de jongeling met eene stem door zijn snikken gesmoord, — ik zweer u dat ik onschuldig ben!

— War kon geen woord uitbrengen, en beantwoordde dezen kreet, welke tot in het binnenste zijner ziel doordrong, met vernieuwde teederheid.

De regter die getuige was van dit schouwspel, wendde het gelaat af om zijne aandoening te verbergen. Eindelijk leide hij War, voor den vorm, deze vraag voor:

— Erkent gij den beschuldigde voor uwen neef?

— Ik zie in hem — antwoordde War — niets anders dan het kind dat ik heb opgevoed, dat mij bij zijn vertrek zwoer altijd een eerlijk man te zijn... en dat ik met alle kracht mijner ziel bemind heb. Het is mij onmogelijk in hem iets anders te zien, en ik kan onmogelijk in dit kind van vroegere jaren den booswicht herkennen, dien gij gaat oordeelen!

De regter deed vervolgens aan War, en daarna aan Walter, eene reeks van vragen, die alle omstandigheden van de gebeurtenis insloten, en welke door beiden toestemmend beantwoord werden. Al de bewijzen, die zich ten nadeele van Walter opeengestapeld hadden, zagen zich bevestigd: de regter durfde er in tegenwoordigheid van War, de woorden niet bijvoegen welke hem op de tong lagen: „Gij zijt alzoo de schuldige, gij zijt alzoo de moordenaar van Sara, gij zijt alzoo de bedrijver van den diefstal, op *de Vijf Eiken* gepleegd.

Het openbare proces van Walter werd op de volgende week vastgesteld; en dit proces werd, zoo als het in dergelijke gevallen doorgaans gaat, het hoofdonderwerp van alle gesprekken. Het was een strijd wie het onmeedoogendst, wie het toegevendst zou zijn omtrent den beschuldigde. O, dat toch nimmer het vonnis der wereld dat der regtbank vooruitliep. Hoevele onschuldigen heeft men niet al in de voorbaat gebrandmerkt en geguillotineerd, welke de vrijspraak der regtbank niet altijd in de oogen van het publiek van den smet die op hen kleefde, heeft kunnen zuiveren! De dikke muren van *de Vijf Eiken* en de grendels der deuren waren ter naauwernood een hinderpaal tegen de onbeschaamde kreten die zich rondom dezelven verhieven, en die gedeeltelijk tot aan de ooren van den ouden War en van Alice doordrongen. Deze laatste had reeds in haar gemoed en uitwendig, den rouw over Walter aangenomen.

V

Eenige oogenblikken na het pas vermelde onderhoud tusschen War, zijn neef en den regter, ontving de heer Foreign van Jozia een lakoniek schrijven van den volgenden inhoud: *„Kom hier zonder eene minuut te verliezen."*

Foreign vond Jozia in de herberg waar hij hem den vorigen dag gelaten had, doch geheel ontnuchterd, en naar men hem mededeelde, op zulk eenen vertrouwelijken voet met zijne twee reisgenooten van de diligence, alsof zij elkander twintig jaren lang gekend hadden. Jozia trok Foreign ter zijde, en vroeg hem:

— Is mijnheer Walter Repton reeds gehangen!

— Nog niet, God dank!

— Ha! zoo veel te beter, zeide Jozia, een diepen zucht slakende; want ik heb de ware schuldigen onder mij. Zij zijn hier; ik ken ze; het zijn onze twee medepassagiers in de diligence.

— Als dat waar is, Jozia, dan hebt gij een meesterstuk en tevens eene goede daad verrigt, die u eene kostelijke belooning zullen opleveren. Laat zien, verklaar mij de zaak.

— Gij herinnert u den schijnbaren toestand waarin gij mij gisteren achterliet. Des avonds, na uw vertrek, listen onze schelmen, voor een uitgezocht souper grætes — dat zij

(*Voor het land*). De opziener van 's lands houtstapelplaats alhier brengt bij deze ingevolge missive van den Directeur der Producten en Civiele Magazijnen dd. 21sten Julij jl. No. 4455, ter kennisse van belanghebbenden dat op Zaturdag den 27sten dezer aanstaande op de stapelplaats alhier publiek zullen worden verkocht 134 stuks Jattie Dolken.

SOERABAYA, *De Opziener der Stapelplaats*,
10 *Augustus* 1859. (1022) COENRAAD.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

VAN SOERABAYA.

Gedurende het jaar 1859.

In de maand Augustus op den 18den.
„ „ „ September „ „ 2den en 18den.
„ „ „ October „ „ 3den „ 18den.
„ „ „ November „ „ 2den „ 18den.
„ „ „ December „ „ 3den „ 19den.
des namiddags te vier ure.

EXERCITIEN VOOR DE SCHUTTERIJ

den 23sten Augustus voor de geheele Bataillon.
„ 6den September aux Cordeaux.
„ 13den „ voor het geheele Bataillon.
„ 20sten „ „ de 2de klasse, recruten en 1/2 Kader.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Maandag den 22sten Augustus 1859.

Ten huize van den luitenant Smagge, aan de Grisseesche weg van meubilaire goederen enz.

Op Dingsdag den 23sten Augustus 1859.

Bij de heeren Gebroeders Kocken, in de stad van diverse goederen.

Op Woensdag den 24sten Augustus 1859.

Bij A. H. Deeleman, in de stad van diverse kommissie goederen.

Op Donderdag den 25sten Augustus 1859.

Bij D. D. van Boeckholtz, in de chin. kamp van diverse goederen en een schip, voor rekening van de heeren Mac Millan Marten & Co.

Op Vrijdag den 26sten Augustus 1859.

Bij F. Heijman, te Pasar Besaar van meubilaire goederen.

Op Zaturdag den 27sten Augustus 1859.

Bij 's Lands houtstapelplaats te Krambangan van 135 jatie dolken. (1054)

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN.

Bevallen van een *ZOON*, J. C. BRAUNS, *Vermeulen Krieger*.
MODJOKERTO, 11 *Augustus* 1859. (1034)

Bevallen van een welgeschapen *ZOON*, C. M. LAGENDIJK geb. *von Hebel*.
SOERABAYA, 14 *Augustus* 1859. (1040)

STERFGEVALLEN.

Het heeft de almagtige behaagd mijn dierbaren en edelen echtgenoot JELLE ROELOFS den 31sten Julij 1859 ten gevolge eener zenuw-zinking-ziekte tot zich te nemen, in den ouderdom van 42 jaar, mij twee zeer jeugdige kinderen achterlatende.

Zijne talrijke vrienden beweenen met mij den schranderen, zachtmoedigen, liefderijken man. Wie hem kende had hem lief, een vijand had hij nimmer.

SOERABAYA, C. M. A. ROELOFS.
6 *Augustus* 1859. *Geb. Walrave*,
Algemeene kennisgeving, (1060)

VENDUTIE.

Met referte tot dezerzijdsche in de *Java Bode* en in het *Bataviasche Handelsblad dd.* 16 *Julij jl. No.* 57 geplaatste annonces dd. 11 te voren, maakt de Weeskamer bekend dat de verkoop der daarbij bedoelde vastigheden van SAID ACHMAT BIN DJAFFAR ASSEGAF, door haar zal bewerkstelligd worden op *Vrijdag den 19den dezer*, ten haren localen bij welke gelegenheid tevens zullen worden verkocht diverse boedelgoederen.

SOERABAYA, *Augustus*. *De Secretaris Weeskamer*,
(998) J. T. DEIBERT.

EXECUTORIALE VERKOOP.

Op Zaturdag den 20sten Augustus E. k.

Zal na afloop der vendutie voor 's lands Pakhuizen alhier, aldaar mede *bij wege van executie* worden verkocht EEN STEENEN HUIS MET PANNEN GEDEKT en bijgebouwen staande op Gouvernements grond, gelegen in de kampong PESAWAHAN te Soerabaya, toebehoorende aan wijlen den Arabier SARIEF HASSAN BIN ABDULLA ASSEGAF en zulks ten verzoeke van vrouwe C. F. LOTH eerder weduwe VAN P. DIJSERINCK later weduwe WENER SMITH, zonder beroep woonachtig te *Grissee* krachtens Schuldkennis dd. 19 September 1855 no. 5, gepasseerd te *Grissee*.

De Deurwaarder,
bij den Raad van justitie te SOERABAYA.
(1041) C. F. DAMWIJK.

Op den 20sten dezer maand zullen door den ondergeteekenden bij inschrijving worden verkocht:

130 balen JAVA TABAK

hoofdmerk **VR** wegende 20236 A. ℔ uit den oogst van 1858.

De monsters kunnen reeds nu ten onzen kantore bezigtigd worden, terwijl de inschrijvingsbilletten ten 12 ure geopend zullen worden.

(1003) B. J. VAN ECK & CO.

VENDUTIE.

Op Maandag 22 Augustus

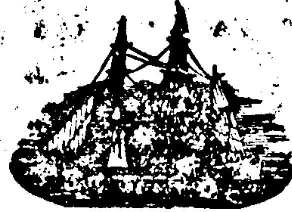
ten huize van den Luitenant SMAGGE, *nabij de Grisseesche weg.*

Van MEUBELEN, KLEEDINGSTUKKEN en eene verzameling BOEKEN van wijlen den kapitein der infanterie VON KOCH, 1ste Luitenant VAN VLIERDEN en Adjudant onder-officier dienstdoende 2de Luitenant ROTBERG.

Degenen die somwijlen van die boedels nog iets onder hunne bewaring hebben, worden beleefd verzocht daarvan tijdig aan de ondergeteekenden te willen kennis geven.

De medecommissarissen in de boedels
L. J. W. BENSCHOP.
C. BEERENS.
(1031) J. P. SMAGGE.

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op een nader te bepalen dag in het laatst van de maand *Augustus*, zal door D. D. VAN BOECKHOLTZ, voor rekening van belanghebbenden publiek worden verkocht, het Engelsche Barkschip **METEOR**, kapitein W. LULLY, groot 426 tonnen, zoo als hetzelve alhier op de reede is liggende, met dezelfs **Masten, Raas, Stengen, Staand** en **Loopend Want**, een **Stel Zeilen**, benevens een **Anker** en **Ketting**, zullende de verdere **Inventaris** afzonderlijk worden verkocht.

Nadere informatien bij
(1027) *De Agenten*,
MACMILLAN MARTEN & CO.

De geannonceerde verkoop van de Engelsche Bark **METEOR**, kapt. W. LULLY, en INVENTARIS, zal alsnu plaats hebben, op
Donderdag den 25 Augustus a. s.
in het vendu locaal van
(1055) D. D. VAN BOECKHOLTZ.

EXECUTORIALEN VERKOOP.

Op den 25sten Augustus 1859.

Zal door tusschenkomst van het vendu-kantoor te *Rembang*, voor het woonhuis gelegen te *Merayon*, worden verkocht:

Een Planken Huis met sirappen gedekt met bijgebouwen.
Twee Tabakschuren van Djatie hout.
Twee dito „ Wild „
Een dito „ Djatie houten dolken
benevens de in die schuren aanwezige **Inventaris** en voorradige **Houtwerken.**

EN

Eene hoeveelheid **Tabak**, geraamd op *een hondert duizend pond*, staande op stapels, afkomstig van de laatste oogst.

Het een en ander te zamen uitmakende de zoogenaamde

PARTIKULIERE TABAKS-ONDERNEMING,

MERAYON.

Informatien te bekomen bij MR. W. 's JACOB te Soerabaya. (1019)

VENDUTIE WEGENS VERHUIZING

Op Vrijdag den 26sten Augustus a. s.

Ten huize van den Heer F. H. HEIJMAN,
te *Kepatian* bij de *Passar Bezaar*
DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

van wel onderhoudene MEUBELEN, TAFEL en HANGLAMPEN, SPIEGELS en SCHILDERIJEN, 5 JATIEHOUTEN GADOGANGS, eene HANDCHAIS, een BENDIE, een PALANKIJN, een span SANDELHOUT WAGENPAARDEN, een hardloopend Bimanees BENDIEPAARD, BLOEMEN in potten, eenige BIJOUTERIEN waaronder een GARNITUUR bestaande uit: eene BROCHE, 2 OORBELLEN, een COLLIER, en een ARMBAND, geheel van PAARLEN, een SNOER PAARLEN met juweelen slot, een GOUD HOROLOGIE met PAARLEN omzet, GOUDEN ARMBANDEN, eenige ZILVEREN HOROLOGIES, een GAMMELANG SPEL om door 18 personen te worden bespeeld, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. (1056)

---

met de noodige hoeveelheid nektar bevochtigden — en mij smoordronken wanende, in mijne tegenwoordigheid, welke hun geene de minste onrust baarde, zich een paar woorden ontvallen, die mijne aandacht sterk troffen. Ik liet den nacht komen, en toen ik hen genoegzaam bevangen oordeelde door den wijn, dien zij niet gespaard hadden, nam ik mijne toevlugt tot mijne kunst, waarin gij zoo weinig vertrouwen stelt.....

Op ieder ander oogenblik, zou Foreign de schouders hebben opgehaald; maar hij had zulk eene levendige begeerte om Walter onschuldig te bevinden, dat hij met beide handen den stroohalm aangreep, dien Jozia hem toestak.

— Verder? vroeg hij met eene rustelooze nieuwsgierigheid.

— Ik bootste door *buikspraak* de stem van Sara na, hernam Jozia, slaakte een paar klaagtoonen, een paar kreten van smart...., Het is mij onmogelijk u den schrik mijner twee knapen te beschrijven, die zich zelfs over mijn ligchaam kwamen buigen, om te zien of ik niet bij toeval droomde.... Ik beantwoordde hun onderzoek met eene van die snorkingen, gij weet wel, die kop noch staart hebben; en te gelijkertijd gaf ik twee of drie schreeuwen, die uit den anderen hoek der kamer schenen te komen. Dit was reeds een bewijs voor mij. Het was mij reeds voldoende; en, zoodra de gelegenheid zich opdeed, schreef ik u het briefje, dat gij ontvangen hebt.

Foreign liet zijne armen slap langs het lijf vallen. De stroohalm, waaraan hij zich had vastgehouden, was hem ontglipt.

— Dat u de duivel hale, Jozia, mompelde hij, om mij eerst zooveel hoop te geven, en mij dan in zulk eenen afgrond te storten.

— Wel nu nog mooijer! maar denkt gij dan dat dit alles is! fluisterde Jozia; ik schreef u om geen tijd te verliezen, want ik was overtuigd dat ik slagen zou. Midden in den nacht, dien mijne kameraden steeds drinkende bleven doorbrengen, en terwijl ik niet ophield mij smoordronken te houden, herhaalde ik mijne proef, maar ditmaal op eene groote schaal, als ik mij zoo eens mag uitdrukken: ik speelde het geheele tooneel van den moord en den diefstal, met zulk eenen gelukkigen uitslag als ik nog nooit beleefd heb. Het kan niet anders, of zij moeten Sara voor zich hebben zien verschijnen, haar bloedig lijk gezien, en haren adem gevoeld, zij moeten in hunnen waan den moord ten tweedemale verrigt hebben, want geen schrik kon dien der beide mannen evenaren, en een hunner is zelfs in zwijm gevallen.... die, welke gij aan het bureau van den postwagen hebt meenen te herkennen. Ik zeg u dat die twee ellendelingen de moordenaars van Sara zijn. En, zoo zij zich na deze vreeselijke beproeving, nog niet uit de voeten gemaakt hebben, is dit, om dat zij hier in den omtrek den gestolen schat verborgen, en tot het wegvoeren daarvan tijd noodig hebben.

De toon waarop Jozia tot Foreign sprak was zoo medeslepend, het verhaal dat hij hem deed zoo vol vuur en geestdrift, dat de laatste zich in zijnen twijfel aan het wankelen voelde gebragt. —

— En nu, seide Jozia op een toon van gewigt, doe gy uwen pligt!

Hoe weinig afdoend de bewijzen hem toeschenen welker onwederlegbare klaarheid hem door Jozia was voorgehouden, besloot Foreign de kans te wagen, en door eene vermetele stoute poging, den twee verdachten personen de bekentenis hunner misdaad te ontwringen, indien zij de daders waren.

— Waar zijn onze twee mannen? vroeg Foreign.

— Een hunner is op dit oogenblik uit, om een voertuig en paard te halen; de andere zit te ontbijten.

Foreign dacht een oogenblik na, en zeide;

— Al klaar!

Jozia bleef op eenige schreden afstands buiten de deur staan, om wacht te houden, en Foreign ging de kamer binnen waar de man, dien de policie-beambte volkomen herkende, en wiens naam hem eensklaps te binnen kwam, geheel alleen zat te ontbijten. Hij ging regelregt op hem af, en zette hem, zonder omslag, eene pistool op de borst.

— Stapples, mijn jongen, zeide hij tot hem, gij begrijpt wel dat het tijd is dat die grap een einde neemt. Verroer u niet, maak geen geluid of ik geef vuur.

Stappels, die zijnen stoel achteruit geschoven had, bleef nu doodstil zitten, en groote zweetdroppels vloeiden langs zijn ontsteld gelaat.

— Gij hebt, dus vervolgde Foreign, de portefeuille en de beurs van den heer Walter Repton gestolen; in die portefeuille was een brief waarvan gij u bediend hebt om u in zijne plaats te stellen, na hem buiten Londen gelokt te hebben, daarna hebt gij eene uniform aangetrokken, gelijk aan de zijne. Gij hebt u op *de Vijf Eiken* ingedrongen, gij hebt Sara vermoord; gij hebt het huis van dochter War geplunderd, en gij hebt gisteren, gedurende onze reis in de diligence een kruisje en een goudstuk in den zak van den

VENDUTIE

Op Vrijdag den 2den September 1859.
Ten huize van den RESIDENT VAN REMBANG
DOOR
P. W. HORNUNG.
Van eenen Zeer Netten Inboedel, bestaande uit Europeesch en Bataviaasch Meubilair, Spiegels, Schilderijen, Hang en Kroonlampen, IJzeren Ledikanten voor 1 en 2 personen, een expresselijk voor dit klimaat vervaardigde Pianino, Kristal, Zilver, Pleet, en Glaswerk, enz.

VOORTS.
Twee Perfect Gedresseerde Rijpaarden (Sandelwood) waarvan één 4 voet 4½ duim en het andere 4 voet 2½ duim (Rijnlandsch) hoog.
Twee Spannen Hardloopende Wagenpaarden (Schimmel sandelwood).

VERVOLGENS.
Een Brusselsche Tentwagen.
Een bijzonder fraaije Amerikaansche Wagen.
Een Engelsche Reiswagen.
Een Hollandsche Heerenboerenwagen of Kirebôe.
Op den 1sten September voor een ieder te bezigtigen. (1058)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET VERTREK

DER STOOMBOOT OENARANG.

KAPITEIN S. VAN HULSTIJN.
Naar BATAVIA via SAMARANG, is bepaald op *den 28sten Augustus aanstaande.*
Voor vracht en passage gelieve men zich te adresseren, bij
De Agenten,
(983) ADAM & CO.

VERTREK VAN SCHEPEN.

VRACHT EN

PASSAGE NAAR BANJARMASSING.

Wordt aangeboden met het Nederl. Ind. Barkschip
SALMA,
Kapitein S. JAKIN,
om ten spoedigste te vertrekken.
Voor nadere informatien gelieve men zich te vervoegen bij den eigenaar SAID IBRAHIM BIN PANGERANG SAID ALOEWIE ALHABASSY.
SOERABAYA, *den 5den Augustus* 1859. (1008)

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilend, wel bekend, en zeer doelmatig ingerigt Clipper Campagne schip **ZEENIMPH,** gezagvoerder J. W. J. WITZEN ELIAS.
Genoemde Bodem vaart een geëxamineerden docter en zal van hier in het begin van September vertrekken via SAMARANG en BATAVIA.
Nadere informatien te bekomen bij
De Agenten;
(1047) SCHIMMELPENNINCK & CO.

VRACHT EN

PASSAGE NAAR MAKASSAR.

Wordt aangeboden met het barkschip
OOSTERLING,
Kapitein J. H. WALDEK, om binnen een paar dagen derwaarts te vertrekken.
Nadere informatien te bekomen bij
Den Agent van de factorij der Ned. Handelmaatschappij.
21 Julij 1859.
(1044) **J. H. VAN GENNEP.**

VRACHT EN

PASSAGE NAAR BANJERMASSING.

Wordt aangeboden met het Nederlandsch-Indisch Brikschip
TOLSON,
gezagvoerder H. A. THOLEN om ten spoedigsten te vertrekken.
Adresbij
(1062) W. L. DE VOS.

AAN EEN BLOEIJEND INSTITUUT

OP EENE DER HOOFDPLAATSEN VAN JAVA
wordt gevraagd:

EEN SEKONDANT.

Tegen de aanbieding van een voorloopig salaris van **HONDERD GULDEN 'S MAANDS**, buiten het genot van kost en inwoning, en allezins bevredigende vooruitzigten, wordt vereischt:
Grondige bekendheid met de vakken van het lager onderwijs, zoo als die zijn voorgeschreven bij besluit van Kommissarissen Generaal dd. 16den Januarij 1818 no. 29 (staatsblad no. 4;) alsmede met de fransche taal.
Voorts geschiktheid om met kinderen om te gaan.
Het schrijven van eene schoone hand zal tot aanbeveling strekken.
Wanneer liefde tot het vak in genoegzame mate aanwezig blijkt te zijn om de ambitie te prikkelen, zal de gelegenheid geopend worden om zich verder te bekwamen.
Reflecterenden gelieven zich, onder opgave van adres ter bekoming van informatie, met franko brieven onder Letter J. te wenden tot de uitgevers dezer. (1057)

UITPAKKING
VAN
MARMEREN KUNSTWERKEN.

De ondergeteekende heeft de Eer het publiek bekend te maken dat hij alhier gearriveerd is, met een prachtig assortiment **BEELDEN, ORNAMENTEN** voor **SALONS** en **TUINEN, VAZEN, FRUITSTUKKEN, TAFELS**, en meer andere voorwerpen, te veel om hier op te noemen, alles van MARMER, ALBAST, MOZAIQUE van 1e kwaliteit, en vervaardigd door de grootste kunstenaars van ITALIE.
Door zijn magazijn te bezoeken zal men zich kunnen overtuigen dat de door hem medegebragte voorwerpen, vooral die van ALBAST, echt zijn en van geenerlei compositie, en dat de bewerking van eerste meesters is.
Het magazijn is naast de Toko van de heeren GEBR. KOCKEN en zal den 24sten dezer geopend worden van des morgens 8 tot 2, en des avonds van 5 tot 8 uur.
(1042) GABRIELLO DEL COLOMBO.

TE HUUR

EEN HUIS. Adres.
(1061) J. H. PREIJER.

TE KOOP

AD. CONTANT.
Eenige KAMFERHOUTEN KOFFERS in stellen van vier ad *f* 65.— per stel.
Eenige CHINESCHE BLOEMPOTTEN in stellen van vijf ad *f*. 4.— per stel.
Te bekomen bij den ondergeteekenden.
(1045) **W. H. NASH.**

TE KOOP

EEN STEL GEREEDSCHAPPEN geschikt voor ijzer- en hout-werkers.
BESTAANDE UIT:
EENE WERKBANK met BANKSCHROEF.
EENE IJZEREN BOORMACHINE.
BLOKSNIJ-IJZERS met KUSSENS voor groote en kleine schroeven.
EN
Verscheidene soorten van REMONTESTUKKEN voor wapens bij
Den Adjudant geweermaker,
(1032) **WEGEL.**
Geweermakers attelier *Pegirian.*

PAS ONTVANGEN

PRACHTIGE palissanderhouten
PIANINO STOELTJES
CRINOLINES,
CHINESCHE SORTIES DE BAL,
EN
per *Celeritas* PUIKE HAMMEN.
bij de ondergeteekende.
(1048) **H. M. OECHSMAN.**

ROB VAN BOYVEAU LAFFECTEUR.

Alom zoo gunstig bekend door hare geneeskrachtige eigenschappen in verouderde geheime ziektegevallen. De onwaardeerbare diensten die dit geneesmiddel reeds heeft bewezen aan de velen die, vooral in de binnenlanden, van geneeskundige hulp waren verstoken, en de eenvoudige wijze van gebruik zijn voldoende aanbevelingen.
(1053) LE ROY & CO.

IJS.

Verkrijgbaar bij de ondergeteekenden tegen 20 cents het pond, en bij 10 of meer ponden in eens, tegen 15 cents.
(962) **MOSSEMBEKKER & CO**

IN COMMISSIE ONTVANGEN

LEDEREN MAILKOFFERS à *f* 90.— Comptant per stel van 14 stuks.
(1039) DEELEMAN.

PAS ONTVANGEN.

BIJ
GEBR. VAN DELDEN.
KETTING-SAUCIJS in pekel.
WORST en SPEK " " } in.
GEROOKT SPEK en WORST. } stopflesschen.
ROLPENS.
(1059)

heer Repton gemoffeld.
De ongelukkige Stapples had zich van ganscher harte willen verbeelden dat hij op nieuw de stem hoorde, die zijn geweten zoo sterk geschokt had; maar ditmaal deed zich de tastbare wezenlijkheid voor, onder de gedaante van eene pistool, die met gapenden mond op zijne borst gerigt was. Er was geen zinsbedrog meer mogelijk. De toon van gezag, waarop Foreign hem had toegesproken, de verbazing, de ontroering welke een blik op de pistool telkens bij hem teweeg bragt — dit alles liet hem den tijd niet eene leugen te verzinnen. Bevend, bleek en buiten zich zelven van schrik, stamelde hij:
— Neen! . . . neen! . . . ik heb Sara niet vermoord! . . . ik heb . . .
Foreign liet hem niet uitspreken.
Indien gij het niet zijt, hernam hij, is het uw kameraad Beken alles, en uwe openhartigheid zal in aanmerking genomen worden wanneer gij voor het geregt verschijnt.
Stapples die zich altijd nog onder den krachtigen invloed van de pistool bevond, bekende dat hij de medepligtige was, maar dat de moord door zijnen kameraad was gepleegd. Deze kwam vijf minuten later de kamer binnen, en viel alzoo in den strik die hem wachtte. Stapples verhaalde thans al de bijzonderheden van de komedie, waarvan de zamenknooping met zooveel overleg bewerkstelligd was, dat hij zich zelf verwonderde hoe men dezelve had kunnen ontwarren. Hij was buiten zich zelven van verbazing, toen hij vernam welke list van Jozia tot de waarheid geleid had.
Het was Stapples die Walter van zijne beurs en brieventasch beroofd had. De dievenbende, want er waren meer medepligtigen, uit den brief van War aan zijn neef de langdurige afwezigheid van dien officier vernomen hebbende, en bij gevolg de onmogelijkheid dat hij konde herkend worden, door wien ook, had bij vergadering het plan gesmeed dat tot nog toe zoo gelukkig geslaagd was. Van eene niet ongewone schurkenstreek, hadden zij eene komedie gemaakt, waarin elk zijne rol meesterlijk vervuld had. Een hunner had Walter, onder het voorwendsel reeds vroeger door de officier bekend gemaakt, buiten Londen gelokt en hem gedurende vier dagen misleid. De kameraad van Stapples had eene kleeding aangetrokken, volmaakt gelijk aan die van Walter; was, gewapend met den brief van War, naar *de Vijf Eiken* gegaan, had Sara vermoord, en de banknoten aan de bank gewisseld. Wat Stapples betreft, deze had het huis helpen plunderen, en wees de plaats aan, waar hij en zijn medepligtige het zilverwerk en het geld van docter War hadden begraven. Ten slotte was hij het ook, die den vorigen avond behendiglijk het kruisje en het spaansche muntstuk, voorwerpen die zij met reden oordeelden dat als bewijsstukken van schuld zouden worden aangewend, in den zak van Walter had gemoffeld.
De bekentenissen van Stapples verklaarden ook het geheimzinnige van het voorval dat aan Sir Thomas Redwood het leven had gekost, en waaraan niemand meer dacht. Een andere hunner medepligtigen had dezen strik gespannen voor den docter en niet voor Sir Thomas. De brief van War aan zijn neef, die hen had ingelicht aangaande de weegredenen die de terugkomst van den docter op *de Vijf Eiken* een dag vertraagden, had hun het bedenken van een middel om die terugkomst te verhinderen of te verschuiven, ingeval van mislukking der eerste proef, gemakkelijk gemaakt. Eene vergissing van hunnen makker had Sir Thomas het slagtoffer van deze hinderlaag doen worden, en Engeland beroofd van den laatsten loot eener doorluchtige familie. Stapples verontschuldigde zich hierover, door zijn opregt leedwezen te betuigen over den dood van den braven baronnet.
Hoe de zaak afliep, zal de lezer gemakkelijk raden zonder dat wij de ontknooping dezer gebeurtenis vermelden, welke naar waarheid beschreven is in de gedenkschriften van een Londonschen policeman. De moordenaar van Sara en zijne handlangers werden gehangen. Stapples genoot de belooning zijner bekentenis, en werd naar Australie verbannen.
Jozia, dien de familie van den docter vorstelijk beloonde, werd tot barstens toe opgeblazen van verwaandheid, waar het de voordeelen en den invloed van de buikspreek-kunst gold. Hij peinsde langen tijd om op dit onderwerp een geheel nieuw staatkundig en maatschappelijk systeem te stichten. De toekomst der natien, zeide hij, is daar in gelegen. Men weet niet waaraan men moet toeschrijven dat hij zijne grootsche plannen nimmer ten uitvoer gebragt heeft.
Redactie.

TER PERSE

Om binnen weinige dagen het licht te zien.

ITALIE

EN

OOSTENRIJKS KRIJGSKUNDIG STANDPUNT

IN

ITALIE.

Twee hoogst belangrijke opstellen, betrekking hebbende op den thans in Europa gevoerd wordenden oorlog, tusschen de Oostenrijksche en Fransch-Sardinische legers.

Ieder die in deze woelige tijden zich eenigzins wil op de hoogte stellen van de plaats grijpende gebeurtenissen in Europa zal met genoegen deze stukken inzien.

Het geheel zal omstreeks zes vellen druks beslaan en wordt tegen den gestelden prijs van *f 2.— contant* door geheel Ned. Indie franco verzonden.

Adresopgaven onder storting van het kostende kunnen behalve bij ons, ook geschieden,

Te BATAVIA bij de heeren G. Kolff & Co.
„ SAMARANG „ „ „ De Groot Kolff & Co.
„ PASOEROEAN „ „ „ Weijermans & Co.
„ MADIOEN „ den heer Hoogenraad.

(1035) **LE ROY & CO.**

TOONEELKIJKERS.

VAN BEROEMD FRANSCH FABRIKAAT.

(1051) LE ROY & CO.

PAS ONTVANGEN

POEDERCHOCOLAAD in heele en halve flesschen.
MUSKADELROZIJNEN in kistjes.

(1033) Bij L. W. VAN DER ZWAAN & CO.

RECTSTREEKS VAN DEN UITVINDER EN FABRIKANT ONTVANGEN

GOUDEN EN ZILVEREN HOROLOGIEN

die worden opgewonden en gelijkgezet zonder sleutel en zonder te worden geopend.

Bij elk dezer horologien is een certificaat van oorsprong en van waarborg, onderteekend door de makers, die tevens de uitvinders zijn van dit nieuwe stelsel, dat in Europa algemeenen bijval heeft gevonden dewijl deze horologiën veel minder blootstaan aan vuil worden en andere nadeelige invloeden van buiten, hoedanigheden die vooral van belang zijn in Indie waar men zoo dikwerf buiten de gelegenheid komt een horologie te doen repareren.

(1049) LE ROY & CO.

IN COMMISSIE ONTVANGEN.

Eene groote BRANDWAARBORGKAST voorzien van eene geheime sluiting.

(1037) **A. H. DEELEMAN.**

ALLERFIJNSTE PASSERDOOZEN.

(1052) LE ROY & CO.

HOLLOWAY'S PILLEN.

Zijn onschatbare geneesmiddelen voor alle ongesteldheden eigenaardig aan warme klimaten, bijzonderlijk voor die welke voortvloeijen uit eenen ongezonden toestand der lever en eenen tragen bloedsomloop. — Gal, hoofdpijn winderige uitrekkingen, zuurheid der maag, hartkloppingen, verstoorde rust en algemeene verzwaktheid worden allen spoedig genezen door deze onvergelijkelijke Pillen. Zij werken voornamelijk op de maag en de lever, gevende aan het inwendige sap deszelfs ontbindende krachten terug en veroorzaken eene regelmatige beweging van gezonde gal. Het bloed, vroeger besmet door de ziekelijke afzonderingen der lever, volkomen gezuiverd zijnde door deze Pillen, spoort ieder orgaan tot deszelfs geregelde actie aan, en verschaft op nieuw voedsel, in plaats van vergift, aan het ligchaam, waardoor het vleesch deszelfs oorspronkelijke hardheid herkrijgt.

Verkrijgbaar à *contant* bij LE ROY & CO, *te Soerabaya.* (1001)

ONTVANGEN PER CELERITAS.

Tuinworteltjes.	Kalfs Schijf.	Zwitsersche Kaas in blik.
Aspergies.	do. Gehakt.	Limburgsche do. « do.
Doperwten.	Ossen Schijf.	Rolpens in flesschen.
Peeren in Wijn.	do. Rollade.	Gesorteerde Koek.
Appelen « do.	do. Haas.	do. Siroop.
Suikerpeulen.	do. Gehakt.	Gedroogde Vruchten als.
Pastelijn.	Paling.	Appelen.
Snijboonen.	Hollandsche Zuren.	Peren.
Spersieboonen.	Anchovis in Flesschen.	Corenten.
Aspergiepunten.	Banket.	Rozijnen.
Appelpent.	Suikerwerk.	Amandelen.
Kruisbessen.	Zuurkool in Potten.	Vermicellie.
Vinken.	Roode do. « do.	Macaroni.
Leeuwrikken.	Bloem do. « do.	Sucaden.
Patrijzen.	Snijboonen « do.	Snippers.
Pluvieren.	Bruss. Spruitjes do.	Wijn.
Kalfs Carbonnade.	Spersieboonen do.	Bier.
do. Rollade.	Lengvisch in blik.	Kamferhouten Koffers.

(1029) Bij **KOOSEN.**

IN COMMISSIE ONTVANGEN.

Eene partij zeer fraaije BLOEMEN, WAAIJERS en CRINOLINES, tegen verminderde prijzen verkrijgbaar.

(1030) **MOSSEMBEKKER & CO.**

LOGE DE VRIENDSCHAP.

ALGEMEENE ROUWLOGE.

ZATURDAG 20 AUGUSTUS 1859, des avonds 8 uur. in het Logegebouw.

J. HAGEMAN JCz.
Secretaris.

(1046)

BRILLEN, LORGNONS en STOFBRILLEN.

(1050) LE ROY & CO.

THÉATRE FRANÇAIS DE SOURABAYA.

JEUDI 18 AOUT.

La dernière Représentation de l'abonnement.

LES MOUSQUETAIRES DE LA REINE.

OPÉRA-COMIQUE EN 3 ACTES.

Musique de Mr. Halevy.

F. VAN KINSBERGEN.
DIRECTEUR GÉRANT.

(1014)

SOERABAYA, den 18den Augustus 1859.

Celebes. — In Tanette hebben tot herstel van rust en orde eenige krijgsbewegingen plaats gehad.

Datoe Bakka, de gemaal van de leenvorstin van Tanette, had het eergevoel zijner echtgenoot door zijn losbandig gedrag zoodanig gekrenkt, dat deze echtscheiding en zijne verwijdering uit Tanette eischte. Vermits eene verzoening tusschen de beide echtgenooten onmogelijk bleek te zijn, is aan het verlangen der leenvorstin toegegeven. Maar in strijd met zijne jegens het gouvernement geuitte goede gezindheid heeft Datoe Bakka zich vervolgens niet ontzien om, toen hij op reis van Macasser naar zijne moeder te Batoe, Tanette doortrok, in dit leenvorstendom een rooftogt te ondernemen en zich feitelijk als vijand tegenover het gouvernement te stellen. Hij verschanste zich daarna te Pajiro, binnen Tanette's grondgebied hoog op eenen berg gelegen, en verontrustte van daar uit het omliggende land. Zijne vroegere echtgenoot, de leenvorstin van Tanette, besloot haren gewezen man uit zijne schuilplaats te verdrijven en rukte den 18den Julij jl. tegen hem op met eenige harer vasallen, ondersteund door eene door den kapitein van Leijden gekommandeerde kolonne van geregelde troepen, terwijl zich bij de ongeregelde troepen de ambtenaren Bakkers en Vosmaer hadden gevoegd. Met zeer veel moeite kwam deze magt langs een uiterst steil bergpad en onder aanhoudend vuren op het plateau, waar Patjiro ligt, dat na een scherp gevecht door Datoe Bakka en de zijnen verlaten werd om in de rigting van Lamoeroe te vlugten. Na het verdrijven van Datoe Bakka uit Tanette keerde de overal heen gevlugte bevolking naar hare kampongs terug en bragt de verschuldigde hulde aan hare vorstin.

De meermalen voorspelde inval der Boniren in de noorderdistricten heeft niet plaats gevonden, maar daarentegen hebben zich eenige vijandelijke benden aan de Bonische grenzen verzameld, uit vrees voor eene inval onzer troepen.

De Sopingsche prins Aroe Lompengan. aan wien het op zijn dringend verzoek was toegestaan om het lijk van een zijner aanverwanten te Pantjana (Tanette) te komen zien, heeft den wensch geuit om zich verder naar Maros te mogen begeven, ten einde door bemiddeling van den adsistent-resident aldaar pogingen aantewenden tot beëindiging van den oorlog, waartoe volgens zijn beweren zoowel Boni als Soping geneigdheid zou gevoelen.

(*Jav. Court.*)

— Particuliere berigten van Macassar vermelden, dat een gezantschap van Boni op reis was, om vredesonderhandelingen aan te knoopen, daar hun toestand niet langer houdbaar was.

De tijdingen omtrent de gezondheid onzer troepen te Badjoa zijn voortdurend ongunstig. Verscheidene officieren en manschappen zijn wegens ziekte weder vervoerd.

Men verzekert, dat het civiel en militair bestuur van Celebes weder vereenigd zal worden onder een militair hoofd.

PEKALONGAN. — In den ochtend van den 2den Augustus jl., omstreeks 3 uur, heeft de Javaan Todrono, afkomstig van Soerakarta, die zich te Pekalongan tijdelijk ophield als koeli van een rondreizenden Inlandschen handelaar, in de woning, waar hij vernachtte, amok gemaakt en vijf personen waaronder drie gevaarlijk, verwond, waarna hij, gewapend met een lans, twee klewangs en een kris, zich in het huis heeft versperd, en alle pogingen van de policie om daar binnen te dringen en hem te vatten, gewapend, met woede afkeerde. Eerst tegen zeven uren, is het door doeltreffende maatregelen van het bestuur gelukt, hem na hevigen tegenstand levend en ongedeerd te arresteren.

In de gevangenis overgebragt, is het, na gehouden onderzoek, niet gebleken, dat er eenige aanleidende oorzaak tot die gruweldaad heeft bestaan, en doet tot dus ver alles vermoeden, dat hij zulks in een vlaag van krankzinnigheid heeft gedaan, waaraan hij nog lijdende schijnt.

De gewonde personen zijn onder geneeskundige behandeling gesteld, en bevinden zich naar omstandigheden vrij wel, hoewel de hooge ouderdom van eenen grijsaard en zijne hoogbejaarde vrouw, in verband tot hunne belangrijke wonden, wel eenige vrees voor hun behoud doet koesteren.

(*Java Bode.*)

DUITSCHLAND.

De Parijsche *Univers* heeft onlangs een zeer naauwkeurig statistiek verslag medegedeeld van den heer Dieterici, president eener academie van wetenschappen te Berlijn, waarin wordt aangetoond dat het cijfer van de totale bevolking der aarde bedraagt: 1,288,000,000, waaronder 369,000,000 van Kaukasisch ras, van Mongoolsch ras 552,000,000, Negers en Ethiopiers 196,000,000, Maleisch ras 200,000,000 Amerikaansch Indisch 1,000,000

Wat de classificatie omtrent de godsdienstige overtuiging betreft, deze is als volgt: Asiatische Buddhisten 600,000,000, Heidenen van allerlei aard 200,000,000, Mahometanen 100,000,000, Joden 5,000.000 Christenen 335,000,000, waaronder Roomsch Katholijken 107,000,000, Grieksch Katholijken 89,000,000 en Protestanten 76,000-000.

— In de overijling, waarmede het Oostenrijksche leger na den slag van Magenta Abbiate Grasso verliet, werden verscheiden belangrijke papieren daar achtergelaten en naderhand gevonden. Daartoe behoort een journaal, den 3den Junij te middernacht door den Heer v. Redern, majoor van den generalen staf, geteekend en naauwkeurige bijzonderheden wegens het gevecht bij Palestro inhoudende. De slotsom der vergelijking is, dat de Oostenrijksche dagbladen het tegendeel verhaald hebben van wat gebeurd is, en verder hoe de *Augsb. Zeitung* de te Palestro verslagen troepen tot op de helft verminderd en de verliezen der Oostenrijkers van 1250 op 808 man gebragt heeft.

— Toen den 27sten Mei de monstering der troepen door den Koning van Wurtemberg, te Stutgart bevolen was, riep de trom hen reeds vroeg naar de exercitieplaats en trok, onder anderen, eene afdeeling reeds des morgens ten vier ure van Bernhausen derwaarts. Na een schraal ontbijt genoot menig soldaat geene verdere verversching en vele jeugdige knapen traden toen te elf ure de terugmarsch was aangenomen, door de ongewone inspanning en vermoeienis uitgeput, buiten het gelid, om aan den rand des wegs eene kortstondige rust te zoeken. Twee hunner lagen aan de nieuwe Weinstieg, zonder door de voorbijgangers opgemerkt of althans toegesproken te worden, toen eene fraaije calèche kwam aanrijden, in welke twee voorname dames zaten, die, na bekomen opheldering, de soldaten uitnoodigden de plaats in het rijtuig met haar te deelen, doch, naardien er slechts voor één man plaats was, moest de ander achterblijven. De boeren uit Degerloch hadden slechts een wenk der dames noodig om dien achterblijver met een wagen van zijne rustplaats af te halen en derwaarts te brengen. De aanzienlijke dames deden haar werk niet slechts ten halve, maar voorzagen de soldaten met geld, en zelfs hun bediende moest zijne beurs ledigen.

Versterkt en verfrischt bereikten de jeugdige krijgslieden hunne standplaats en toen zij daar nu hun wedervaren verhaald hadden, klonk uit aller mond een luid hoerah! ter eere van de twee dochters des Konings: H. M. Koningin Sophia der Nederlanden en Prinses Maria van Wurtemberg.

— Naar men hier heeft vernomen, hebben de nederlagen, welke het Oostenrijksche leger heeft geleden, aanleiding gegeven tot zwaar beklag onder de tot den grooten staf behoorende hoofd-officieren. De generaals Clam-Gallas en v. Lichtenstein moeten verlangen om zich voor eenen krijgsraad te verantwoorden, ten aanzien van de beschuldiging van den generaal Giulay, dat zij zonder last zijn teruggetrokken, waardoor de slag van Magenta is verloren. Verder verneemt men, dat de kolonel Kuhn, de chef van den staf van den generaal Giulay, eene memorie aan den Keizer heeft gezonden, waarin hij aantoont, in welke omstandigheden de genoemde veldheer is afgeweken van het plan, hetwelk hij had behooren te volgen. Uit die memorie zou blijken dat de verliezen van het Oostenrijksche leger alleen het gevolg zijn geweest van de stijfhoofdigheid of de onbekwaamheid van den generaal Giulay. De kolonel Kuhn en de genereal Benedek moeten zich het verlies van den slag van Magenta zoo sterk hebben aangetrokken, dat hun hoofhaar binnen weinige dagen geheel wit is geworden.

ENGELAND.

De *Great Eastern*. — Zooals het kontrakt thans luidt moet het schip zeilklaar zijn op den 4den September. De heer Scott Russell, de kontraktant, zal £. S. 125,000 moeten ontvangen, indien het schip op gemeld tijdstip klaar is, terwijl hij eene extra belooning zal genieten van £ 1000. voor elke week die het vóór dien tijd zal gereed zijn, en daarentegen eene boete verbeuren van £, 10,000 voor elke week die boven den gestelden termijn aan de voltooijing zal besteed worden.

— Gisteren heeft de lord-mayor in Mansion-House, uit naam van de inteekenaars, aan de heer en mevrouw Goldschmidt een fraai marmeren borstbeeld der Koningin aangeboden, als een bewijs van erkentelijkheid voor de goedhartigheid der groote zangeres, die de geheele opbrengst van een concert, bedragende 2000 £ (*f* 24,000), zelfs zonder aftrek der onkosten, ten behoeve van het Nightingale-fonds heeft afgestaan. De lord-mayor zeide, dat het hare hoogste deugd was, steeds gereed te zijn, om een gedeelte van hetgeen haar verheven talent oplevert, te wijden aan doeleinden van liefdadigheid. Te trachten den heer en mevrouw Goldschmidt eene geldelijke belooning voor hunne menschlievende daad aan te bieden, achtte hij eene onvoegzaamheid en daarom had men besloten hun een borstbeeld van H. M. de Koningin aan te bieden.

ITALIE.

— Men verneemt thans uit Brescia nadere bijzonderheden, omtrent het bloedige gevecht, hetwelk bij Castenedolo heeft plaats gehad tusschen de manschappen van Garribaldi en de Oostenrijkers onder den generaal Urban. Garribaldi is daar in een zeer moeijelijken toestand geraakt en een paard is onder hem doodgeschoten. Eerst na de aankomst van de divisie Cialdini hebben de jagers van de Alpen, die door eene overmagt waren overvleugeld, zich kunnen herstellen en de vorige positie hernemen. Naar men verzekert, zal een aantal kanonneersloepen in dienst worden gebragt op het meer Carda, voor het geval, dat de Oostenrijkers, zonder slag te leveren, zich achter Peschiera mogten terugtrekken.

— Uit Rome schrijft men, dat het berigt betreffende de bekende manifestatie te Bologna, eenen smartelijken indruk op den Paus heeft gemaakt. Onderscheidene personen, die hem in de Sixtijnsche kapel hebben gezien, verklaren eenstemmig, dat men duidelijk eene zekere ongerustheid in hem kon opmerken en dat ook de kardinalen, die hij bij zich heeft ontboden, om over den staat van zaken te raadplegen, blijkbaar in eene zeer gedrukte stemming verkeerden. Daar er sedert het vertrek der Oostenrijkers geene gewapende troepen te Ancona waren, heeft het pauselijk gouvernement een te Macerata in garnizoen liggend bataillon van linie, benevens eene batterij artillerie, onder bevel van den kapitein Froppi, er naar toegezonden.

— De Sardinische minister van buitenlandsche zaken heeft aan de diplomatieke agenten in het buitenland eene circulaire gezonden, strekkende om aan de Europesche kabinetten eene wreede daad bekend te maken, door de troepen van den Oostenrijksche generaal Urban op 20 Mei gepleegd, op een Piemonteesch gezin, bestaande uit 9 personen. Uit het stuk blijkt, dat die personen zonder vorm van proces zijn gefusileerd, omdat ten hunnen huize een klein lederen zakje met fijne hagel was gevonden.

— In Lombardije moet, krachtens een besluit van het Sardinische gouvernement, voortaan in den naam van Koning Victor Emmanuel regt worden gesproken; ook de notariele acten moeten in diens naam opgemaakt worden.

METTERNICH.

Op den 3den Mei weerklonk door de gansche wereld eene treurmare, de Nestor der wetenschap was op dien dag overleden. Korten tijd daarna op den 11den Junij jl. werd door den telegraaf alom bekend, dat de Nestor der diplomatie, Zijne Doorluchtige Hoogheid Clemens Wenceslaus Lotharius Prins von Metternich-Winneburg dien dag ten $2^1/_2$ ure des namiddags na eene korte ziekte op zijne villa aan den Rennweg bij Weenen het tijdelijke met het eeuwige had verwisseld. Te midden der gewigtige gebeurtenissen, welke thans Europa beroeren, kan het niet anders of die tijding moest op velen een bijzonderen indruk maken. De onverwachte mededeeling toch dat de oudste staatsman dezer eeuw, die op de gebeurtenissen, welke daarin plaats hadden, een zoo grooten invloed oefende, moest onvermijdelijk die alle weder in het geheugen roepen. Wij willen geenszins hier het oordeel der strenge, onpartijdige geschiedenis omtrent zijne handelingen vooruit loopen, maar eene korte schets mededeelen van zijne staatkundige loopbaan, en zullen daarbij het oordeel kenbaar maken, dat zijne tijdgenooten reeds over hem hebben geveld.

De prins Clemens von Metternich-Winneburg, hertog van Portella, graaf van Königswart enz. Grande van Spanje 1ste klasse, werd den 15den Mei 1773 te Coblenz geboren. (Zijn vader prins Georg Karel, geboren den 9den Maart 1746 overleed den 11den Augustus 1818). Hij stamt af van een oud geslacht Dynasten van den Rijnkant, dat in de 16de en 17de eeuwen drie zijner leden als keurvorsten de aartsbisschoppelijke zetels van Mainz en Trier zag innemen. Het geheele geslacht was vroeger in verscheiden lijnen verdeeld, waarvan er slechts eene is overgebleven, welke sedert 28 Mei 1696 tot de rijksgrafelijke waardigheid was verheven en zijn stemregt uitoefende in het collegie der graven van Westphalen.

Den 30 Junij 1802 werd aan dit geslacht de waardigheid van rijksprins verleend en werden in de plaats van Winneburg en Beilstein, de abdy van Ochsenhausen tot vorstendom verheven; dit laatste verkocht de prins in 1825 aan de kroon van Wurtemberg. De bezittingen van den prins zijn: 1°. in Bohemen: *a* in het district Pilsen, de allodiale heerlijkheid Plass met de landgoederen Katzerow, Biela en Kraschau; (6 vierkante mijlen met 14340 inwoners en 56 dorpen en gehuchten) *b* in het district Elbogen: de fidei.commis heerlijkheid Koenigswart, met de landgoederen, insgelijks fidei-commis, van Asmansgrun en Marcusgrun benevens het allodiale landgoed Miltigau (2,15 vierkante mijlen met 11750 inwoners en 23 dorpen); 2° in Moldavie-de heerlijkheid Brezegowitz; 3° aan den Rijn: het keizerlijk domein Johannisberg als leen van het rijk.

Reeds in 1788 werd Metternich naar de hoogeschool te Straatsburg gezonden en zette later zijne studien te Mainz voort. Eerst in 1794 verliet hij deze hoogeschool, doch had reeds te voren, in 1790, op 17jarigen leeftijd de betrekking vervuld van ceremoniemeester bij de krooning van Lepold II. Vervolgens deed hij eene reis door Engeland en werd daarna benoemd tot oostenrijksch gezant bij de Vereenigde provincien der Nederlanden. Sedert verwierf hij zich op diplomatiek gebied eenige vermaardheid, inzonderheid op het vredescongres te Rastatt, waarbij hij als secretaris fungeerde. In 1801 werd hij als gezant overgeplaatst naar het Saksische hof, vanwaar hij in den winter van 1803 naar Berlijn, en, na aldaar bij het uitbreken van den oorlog der derde coalitie, het tractaat van alliantie tusschen Oostenrijk, Pruisen en Rusland tot stand te hebben gebragt, in 1806 als gezant naar Parijs vertrok. In die betrekking sloot hij te Fontainebleau, in 1807, de overeenkomst, bij welke Braunau aan Oostenrijk teruggegeven en Isono tot grensplaats aan de zijde van het toenmalige koningrijk Italie aangewezen werd. Toen hij daarop, wegens den oorlog tusschen Frankrijk en Oostenrijk in 1809, in zijn vaderland was teruggekomen, aanvaardde hij te Weenen de portefeuille van buitenlandsche zaken en wist, nadat hij de vredes-onderhandelingen met Frankrijk ten einde had gebragt, het huwelijk tusschen Napoleon en de aartshertogin Maria Louisa te bewerken. Minder gelukkig slaagde hij in 1812 bij Napoleon in zijne ijverige pogingen, om een nieuwen krijg te verhinderen, doch juist daarin vond hij eene nieuwe aansporing om met zoo veel te meer klem tegen dezen op te treden, waartoe, hij na den ongelukkigen veldtogt der Franschen in Rusland, terstond de kans waarnam. Hij wist namelijk in ruime mate het zijne toe te brengen tot de gewapende interventie van Oostenrijk, die ten gevolge zijner zamenkomst met Keizer Alexander te Opotschna, in Junij 1813 door Rusland en Pruissen en, krachtens het door Napoleon op 30 Junij geteekende tractaat van Dresden, ook door Frankrijk werd erkend. Volgens de hierbij gemaakte bepaling, moesten de vredesonderhandelingen 10 Aug geopend worden en toen dit op dien dag niet kon plaats hebben, teekende Metternich nog in denzelfden nacht de oorlogsverklaring aan Frankrijk en reeds in den vroegen morgen van den daaropvolgende dag trokken de Russische troepen over de Boheemsch-Silezische grenzen. Hierop bragt hij te Reichenbach en Teplitz 9 Sept. van hetzelfde jaar het verbond der vier groote mogendheden tot stand en sloot 8 Oct. daaraanvolgende het tractaat met Beijeren.

In den avond van den slag bij Leipzig verleende Keizer Frans I hem den titel van Prins, voor zich en zijne nakomelingen; van toen af waren Frankfort, Freiburg, Bazel, Langres en Chaumont achtervolgens het tooneel zijner diplomatieke werkzaamheden en begaf hij zich, na de onderhandelingen van het congres van Châtillon geleid te hebben, naar Parijs, ondertekende aldaar de reeds vroeger met Napoleon geslotene overeenkomst van Fontainebleau, als ook het vredestractaat van 30 Mei en vertrok later met de geallieerde souvereinen naar Engeland, waar de universiteit van Oxford hem den doctoralen graad verleende.

Bij de opening van het Weener congres werd hem met algemeene stemmen het voorzitterschap dier vergadering opgedragen. Vervolgens teekende hij als gevolmagtigde van Oostenrijk, den 22sten November 1815, het tractaat van den tweeden Parijschen vrede en in het volgende jaar te Milaan het verdrag met Beijeren. In 1819 benoemde de Koning van Napels hem tot hertog van Portella met een inkomen van 60000 ducaten. In 1817 trad hij voor Oostenrijk in onderhandeling met den Pauselijken Stoel, nam in 1818 deel aan het congres te Aken, bekleedde in 1819 het voorzitterschap bij het congres te Carlsbad, leidde te Weenen in 1820 de onderhandelingen betreffende de zamenstelling van den Duitschen bond, nam in 1822 deel aan de conferentie te Verona en verkreeg, na het overlijden van den minister van staat, graaf Karl Zichy, in 1826, het presidium over de kabinets-conferentien voor de binnenlandsche aangelegenheden.

Het overlijden van Keizer Frans I in 1835 bragt voor Metternich geene verandering te weeg. Hij behield onder diens opvolger, Ferdinand I, niet slechts al zijne diplomatieke betrekkingen, maar ook zijnen invloed. In een nagelaten brief had Frans I aan zijn opvolger aanbevolen niets te doen, zonder den raad van Metternich te hebben ingewonnen. Hij vergezelde dezen voorts op diens zamenkomsten te Teplitz en Praag met den Koning van Pruissen en den Keizer van Rusland, werkte in 1840 en 1841, bij het conflict over de Oostersche kwestie tot het behoud van den vrede en wist Frankrijk, door het tractaat van 13 Julij 1841, weder in het verbond der mogendheden te doen opnemen. Zwaar viel het hem intusschen zijne politiek te handhaven tegenover de gebeurtenissen in Italie in 1846, den krachtigen oppositie-geest der Hongaren en niet minder tegen den loop van zaken in Zwitserland in 1847, en toen daarop in 1848 de revolutionnaire beweging in Frankrijk zich ook in Oostenrijk deed gevoelen, werd hij door den opstand te Weenen, op 13 Maart van hetzelfde jaar genoodzaakt af te treden. Hij nam daarop de wijk naar Nederland, later naar Engeland en begaf zich van daar in Nov. 1849, naar Brussel, waar hij zich tot Junij 1851 ophield, om alstoen, ten gevolge van het voor hem gunstiger tijdstip, naar Weenen terug te keeren, waar hij met alle onderscheiding ontvangen en zelfs bij zijne aankomst met een bezoek van den Keizer vereerd werd.

Na zulk een werkzaam of liever onrustig leven, scheen Metternich op zijnen gevorderden ouderdom evenwel nog niet geneigd om zich geheel en al aan de diplomatieke werkzaamheden te onttrekken. Wel bragt hij zijne overige dagen grootendeels in zijn huiselijken kring door, en zocht hij zijn genot in het verblijf op zijn kasteel Johannisberg, waar hij in het jaar 1857 nog een bezoek van den Koning van Pruissen ontving, doch in de hooge diplomatieke aangelegenheden werd hij nog voordurend geraadpleegd, en wist, naar men verzekert, steeds invloed uit te oefenen op de politiek van graaf Buol. Zoo sleet hij bij afwisseling nog eenige rustige jaren.

De prins v. Metternich werd door de meeste souvereinen van Europa met geschenken en eerbewijzen overladen. Hij was ridder van bijna alle Europesche civile orden. Door den Koning van Spanje werd hem de grandezza der 1ste klasse met den titel van hertog toegekend. Wat het genoemde kasteel Johannisberg betreft, dit werd hem in 1816 door Keizer Frans I in eigendom afgestaan, op voorwaarde, dat deze rijke bezitting, na het uitsterven der familie, aan de kroon van Oostenrijk zou terugkomen. Metternich was in 1792 gehuwd met de gravin Eleonore, nicht en erfgename van den bekenden minister v. Kaunitz. Na den dood zijner echtgenoote in 1819, hertrouwde hij in 1827 met Marie Antoinette, jonkvrouw von Leykam, waaraan de Keizer den titel van gravin von Beilstein verleende; zij overleed in 1829 waarna Metternich in 1831 voor de derde maal, en wel met de gravin Melanie Marie Antonie von Zichy Ferraris, in het huwelijk trad. Behalve zijn zoon Richard, gewezen Oostenrijksch gezant te Dresden, laat hij nog twee zonen na, Paul en Lotharius, die bij het Oostenrijksche leger dienen, benevens drie dochters.

De wereld heeft reeds eenmaal na Metternich's val, op den 13den Maart 1848, over hem gerigt als over een doode; want niemand vermoedde, dat de toen reeds 75-jarige grijsaard, nog eenmaal, na 11 jaren, invloed op de lotgevallen van Europa zou uitoefenen. Het oordeel was toen zeer streng uitgevallen; het kan thans en zal later ook niet zachter zijn. Wij willen hier mededeelen hoe de geschiedschrijver G. G. Gervinus zich over Metternich uitlaat:

„Prins Clemens v. Metternich was geschapen om met een vertrouwde als Gentz de gegeven tijd des vredes in het gegeven land van het gedachten en werkelooze leven te genieten. Zijne opleiding had hem reeds vroeg aan alle verleidingen blootgesteld, en zijn karakter was niet geschikt om daaraan weerstand te bieden. Van den 20jarigen jongeling (1795) getuigde Kaunitz dat hij „een zeer beminnelijk jong mensch was, hoogst aangenaam en vrolijk in den omgang, een volmaakte kavalier. Zoo als toen in zijne eerste jeugd was de prins nog in gevorderden ouderdom aangenaam van uiterlijk en innemend van voorkomen.

De veelbeteekenende glimlach, welke steeeds om zijn mond speelde, maakte op verschillende tijden en in onderscheiden omstandigheden op hen, die er op letteden, een zeer verschillenden indruk; de maarschalk Lannes zag daarin eene kruipende onderdanigheid, de baron Hormayr list en begeerigheid, lord John Russell eene niets beduidende gewoonte. Deze laatste kon op het gelaat van den reeds volmaakten staatsman de uitdrukking van doorzigt en van een uitstekenden geest, de sporen van ernstig nadenken niet vinden. Zijne medestudenten te Straatsburg en Mainz hebben ook nimmer vernomen, dat hij zich veel om het leeren bekommerde. Hij was in het geheel slechts een man van routine, wien zelfs zij die hem niet achtten, eene vlugge opvatting, eene natuurlijke geslepenheid niet ontzeiden; de gebeurtenissen welke hij beleefde, scherpten deze natuurlijke gaven; grondige wetenschap en inzigt bezat hij niet. Zelfs een meester als Fouché roemde in hem den scherpen bespiedenden blik, het vlugge doorzien der menschen en het opmerken van hunne zwakheden en gebreken, en toch bezat hij zoo weinig zelf-en menschenkennis, dat hij inderdaad geloofde geen persoonlijken vijand te hebben. Met dezelfde ongedwongenheid, welke alleen in een zoodanig land, onder eene zoo onwaarheidlievende omgeving mogelijk was, legde hij ook zijn gebrek aan alle kennis aan den dag, wanneer men er in slaagde hem tot spreken of schrijven te brengen; hij kon dan over de meest gewigtige aangelegenheden brieven schrijven vol feilen van gedachte en uitdrukking, welke blijken gaven van de meest oppervlakkige kennis. Wij zijn niet in staat om bewijzen te leveren ten aanzien van Metternichs omkoopbaarheid of onverzadelijke hebzucht, of voor de ontzaggelijke verspillingen, hetzij van zijn eigen vermogen of van staatsgelden, voor uitgaven ten behoeve der policie of diplomatie, waarbij hem tot aan den dood van Keizer Frans I vrije hand werd gelaten; toen deze post tot 13 millioen guldens was gestegen. Maar het nadeelige financiele bestuur van deze minister van het behoud is wereldkundig, en welke verspilling behoorde er niet toe om in eene particuliere huishouding datgene door te brengen, wat de bezittingen en de onuitputtelijke inkomsten des Prinsen opleverden. Een man, die in zulk een gerucht stond en zulk een leven leidde, kon een volkomen hoveling, maar geen groot staatsman zijn. Tot den onverdienden naam als zoodanig, begon hij te geraken in den tijd toen Oostenrijk even onverwacht tot een schitterend herstel geraakte; toen in den strijd van 1813 de ontoereikende krachten van Pruissen en Rusland aan Oostenrijk veroorloofden om de voorwaarden zijner toetreding voor te schrijven. Sedert verkreeg Metternich een invloed in den Europeschen raad, waartoe hem volgens Stein, noch zijn talent, noch zijn karakter, noch de militaire stelling van zijn land aanspraak gaven. De afkeer van arbeid

en van stoornis des gemoeds, welke hij met den Keizer gemeen had, deed hem ongunstig gestemd zijn jegens elken grooten maatregel; de zucht om zijne positie te behouden woog bij den naar genot verlangenden man boven elk ander belang. Zijne lijdende en werkelooze staatkunde heeft Oostenrijks invloed in buitenlandsche zaken sedert vele jaren reeds doen verminderen en zijn naam in slechten roep gebragt. Prins Metternich verhief zich in Oostenrijk tot de hoogste waardigheid, die van staats-kanselier, maar den roem van een groot minister zal hij in het aandenken van Oostenrijk niet verwerven."

Dit vonnis zal in enkele bijzonderheden, maar niet in het geheel door toekomstige geschiedschrijvers verzacht worden. Metternich behoorde tot die personen, welke in de bewondering van kortzigtige tijdgenooten hun loon ontvangen. Dat hij buitengewoon lang onder de invloedrijkste staatsmannen van Europa gerekend werd, is eene daadzaak, en evenzoo dat hij zich door zijne talenten tot deze stelling heeft verheven. De natuur had hem rijkelijk bedeeld naar ligchaam en geest, maar deze gaven heeft hij vroeg misbruikt. Geleerd heeft hij weinig; hij was losbandig en, tot ergernis des Keizers, nog op een leeftijd waarin de jeugd hem niet meer tot verontschuldiging strekte. Tot eenige ontschuldiging moge strekken dat hij reeds vroeg en onvoorbereid in het openbare leven is getreden. In den omgang was hij zeer innemend, niemand wist beter te verhalen dan hij.

Ofschoon hij den laatsten tijd zijns levens ambteloos doorbragt, zoo heeft hij toch op de staatkunde van Oostenrijk steeds grooten invloed geoefend, en daaraan schrijft men ook toe, dat de tegenwoordige oorlog is ontstaan. Te vergeefs raadden andere Oostenrijksche staatsmannen tot vrede aan; prins Metternich, door militairen invloed ondersteund, behaalde de zege. De oorlog werd verklaard en Metternich beleefde nog den triomf, dat vele ijverige liberalen, althans in de eerste drift, voor zijne staatkunde ijverden.

Ten slotte halen wij hier nog de woorden van een tijdgenoot aan, die aldus in korte trekken de staatkunde van Metternich schetst:

„Een federatief keizerrijk en katholijk protectoraat van Oostenrijk, gewapende neutraliteit, goddelijk en onverantwoordelijk regt der Vorsten, vernietiging van ieder nationaal initiatief, altijd en overal een volstrekt status quo."

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN

Bevallen:

J. J. Blommestein, geb. de Burlet, Z. Pekalongan. — C. B. Vernet, geb. Breton van Groll, Z. Indramaijoe. — L. F. Lion, geb. von Griesheim, D. Batavia. — A. P. Gerrits, geb. Dutrieux, Z. Toboalij. — M. L. Kroll geb. van Driel, Z. Cheribon. — C. M. H. Beijnon, geb. Dikhuys, D. Batavia. — J. C. Brauns, geb. Vermeulen Krieger, Z. Modjokerto. — C. M. Lagendyk, geb. von Hetel, Z. Soerabaya.

Getrouwd:

W. C. van Vollenhoven met E. J. de Wildt, Zeist. — G. W. von Ende met M. C. Manuel, Samarang. — G. J. Imbert met H. F. Potter, Soerabaya.

Overleden:

J. K. F. van der Roest, 8 j. Soerabaya. — G. ten Brummeler, Samarang. — J. P. C. Ruloffs, 's Gravenhage. — M. M. J. Ruloffs, geb. Knibbe, Breda. — G. F. van Minde, Batavia. — C. J. M. Moojen, Djocjocarta. — J. C. Olland, 1 j. Batavia.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Augustus	13	Nederlandsche	Staatsraad Baud	F. de Jong	Batavia.
„	—	Noorweegsche	Favoriten	P. Kaurm	„
„	14	Nederlandsche	Joan Melchior Kemper	J. K. Salm	„
„	—	Nederl. Ind	Marzoek	Sech Oemar bin Abdulla Bagawie	„
„	15	Nederlandsche	Koophandel	L. Crevecoeur	Sydney.
„	—	Nederl. Ind	Lamoerie	Madie Lave	Makasser.
„	16	Nederlandsche	Admiraal van Heemskerk	J. Koning	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Augustus	13	Nederl. Ind	Salma	Sech Said Jakim	Banjoewangie via Sumanap.
„	14	„ „	Stoomschip Oenarang	S. van Hulstijn	Batavia „ Samarang.
„	—	„ „	„ Ambon	W. Vogel	Molukk. via Mak. en Timor.
„	—	Nederlandsche	Ouderkerk aan den Amstel	D. H. Kramer	Batavia „ Samarang.
„	15	„	Neptunus	P. Schuurman	Nederland „ „
„	16	Nederl. Ind	Faidul Moebarak	Hamza Noerdin	Molukkos.
„	—	„ „	Klara	Sahak	Banjoewangie.
„	17	Pruissische	Der Nord	E. Lange	Falmouth.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Johannes Hendrikus Ferdinand	Lodewijks	Nederland	Fraser Eaton & Co.
Amerikaansche	Homer	Ellms	Amerika	„ „ „ „
„	Spitfire	J. W. Areij	Onbepaald	„ „ „ „
Nederlandsche	Stad Schiedam	Wulp	„	„ „ „ „
„	Helena Constantia	Donema	„	„ „ „ „
Pruissische	Johann Marten	Radwan	Amerika	„ „ „ „
Hamburgsche	Magdalena	Harwichsen	Nederland	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Zweedsche	Toreforra	Jansson	Cowes	„ „ „ „ „
Norweegsche	Favoriten	P. Kaurin	Onbepaald	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Osiris	Cramer	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
„	Zeenimph	Witsen Elias	„	„ „ „
„	Baron van Hardenbroek	Hennij	„	„ „ „
„	Arlequin	Singer	Onbepaald	„ „ „
„	Dolfijn	Braudligt	„	„ „ „
„	Reinhardt	Berkelbach v. d. Sprenkel	Holland	„ „ „
„	Willem Kroonprins der Nederlanden	Broudrillet Zetteler	„	„ „ „
„	Arij Scheffer	Kunst	Onbepaald	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Commissaris des Konings van der Heim	Van Zanten	„	„ „ „ „ „ „
„	Jeannette Agatha	Cleijndert	„	„ „ „ „ „ „
„	Cornelia Geertruida	Hoeksma	„	„ „ „ „ „ „
„	Brouwershaven	Jansen	Nederland	„ „ „ „ „ „
„	Factorij	Janzen	„	„ „ „ „ „ „
„	Prins Maurits	J. J. Bart	Onbepaald	B. Kopersmit & Co.
„	Aegidia en Pauline	T. K. Veldman	„	„ „ „ „
„	Henriette Maria	De Boer	„	„ „ „ „
„	Minister van Hall	O. de Haas	Nederland	Hill Broekman & Co.
„	Gebrs. Houtman	C. J. Bax	Onbepaald	B. J. van Eck & Co.
„	Samuel Hendricus	A. G. Bouten	In reparatie	„ „ „ „ „ „
„	Dorothea Heuriette	D. Smit	Onbepaald	„ „ „ „ „ „
„	China	G. G. Luttenberg	Amsterdam	P. Kervel & Co.
„	Celeritas	Wagner	„	„ „ „ „
Hanoversche	Esperance	H. A. Feijen	Te bevrachting	„ „ „ „
Oldenburg	Von Berg	B. A. Muller	Golfvan Persie	„ „ „ „
Nederlandsche	Tagal	Göbel	Nederland	E. Ten Brinck & Co.
„	Helmers	Messen	Onbepaald	„ „ „ „ „
„	Staatsraad Baud	T. de Jong	Nederland	„ „ „ „ „
Engelsche	Meteor	Saly	Lossende	McMillan Marten & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met de Nederl. bark *Koophandel*, vijf opgevischte inlanders.

Vertrokken Passagiers.

Met de Nederl. Ind. bark *Salma*, Z. M. troepen.— Met het Nederl. Ind. stoomschip *Oenarang*, de heer B. Crone, W. G. Harting, P. J. A. Kervel, mevrouw Tholen, Z. M. troepen en bannelingen. — Met het Nederl. Ind. stoomschip *Ambon*, de heeren D. Tielman, S. L. A. Hartog en mevrouw Hartog, Z. M. troepen en bannelingen. — Met het Nederl. schip *Ouderkerk aan den Amstel*, Z. M. troepen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Onrust, Phoenix, Soembing en Merapie; de schepen Arij Scheffer, de Stad Schiedam, Prins Maurits Osiris, Henriette Maria, Spitfire, Johann Martin, Foolkool Haer, Willem Kroonprins der Nederlanden en Staatsraad Baud, het stoomschip Palembang; de barken Fatal Ma-an, Louisa Jacoba Johanna, Naim Balgijer, Gebroeders Houtman, Marion Macentyre, Zeenimph, Johannes Hendrikus Ferdinand, Samuel Hendrikus, Tagal, Aegidia en Pauline, Commissaris des Konings van der Heim, Jeannette en Agatha, Baron van Hardenbroek, Minister van Hall, Dorothea Henriette, Homer, Pieturn, Magdalena, Jan Schouten, China, Toreforo, Meteor, Celeritas, Arlequin, Brouwershaven, Factorij, Joan Melchior Kemper, Koophandel; de brikken So-Ootdin, Fathal Hair, Cornelia Geertruida, Talaum, Dolfijn, Fatal Salam, Reinhardt, Favoriten en Marzoek; de schoeners Sarie Tengaroong, Hoseeng, Hing Thay, Helmers, Bil Madjiet en Carolina.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

9 Augustus. De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, van Probolingo.

11 Augustus. De Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Soerabaija.

12 Augustus. De Ned. Ind. schoener *Bella*, gezagv. Jono, van Sumanap; het Ned. schip *Elisabeth Antoinette*, gezagv. H. A. Bueker, van Soerabaija.

VERTROKKEN.

6 Augustus. De Ned. Ind. schoener *Carolina*, gezagv. Pa Robija, naar Soerabaija.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De Nederlandsche schepen Amsterdam, en Elisabeth Antoinette; de kotters Mad Mire, Krabbe en Little Tot; de schoener Bella.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 13den tot en met den 15den Augustus 1859.

AANVOER.

Van Batavia per het Ned. schip *Willem Kroonprins der Nederlanden*, gezagv. B. Zetteler agenten Schimmelpenninck & Co.

70 kisten wijn, Mathieu Ebbs Ruijs & Co; 60 kisten manufacturen, 6 kisten meubelen, Fraser Eaton & Co; 10 kisten koopmanschappen, 187 tonnen koolteer, van Leeuwen & Co; 2 kisten rozijnen, Martens & Co; 17 collis koopmanschappen, Le Roy & Co; 2 kisten manufacturen, 85 collis koopmanschappen, Schimmelpenninck & Co; 12 kisten manufacturen, 1 kistje stalen, 1 kist 1 rijtuig, 1 kist toebehooren, E. ten Brinck & Co; 1 pak boeken, Baron Sloet; 1 kistje koperdraad, Baijr & Co; 1 kist boeken, H. Chevalier; 3 kisten piano, Diets; 9 kisten manufacturen, 2 stalen-boekjes B. J. van Eck & Co; 2 kisten piano, D. J. Jut; $64/^{1}$ $22/^{2}$ ledige leggers, Schimmelpennick & Co; 159 collis koopmanschappen, 5 kisten manufacturen, 2 monster pakjes, Order; 2 jagtgeweren, 6 kisten jap. kopjes, 1 pak muziekdoos, 4 dozen modewaren, Gezagvoerder.

Van Samarang per het Ned. schip *Admiraal van Heemskerk*, gezagv. J. Koning, agenten B. Kopersmit & Co.

21 kisten koopmanschappen, 70 stuks hammen, J. F. van Leeuwen & Co; 2 kisten diversen, A. Bake; 12 kisten bitter, Le Roy & Co; 13 kisten wijn, Beijerinck; 100 vaatjes boter, 75 kelders genever, 1 kist manufacturen, Schimmelpenninck & Co; 25 kisten manufacturen. Moorman & Co; 150,000 stuks metselsteenen, 1170 mudden steenkolen, N. H. M. 2 monster krandjangs, 8 kisten meubelen schilderijen en koopmanschappen, B. Kopersmit & Co.

Van Batavia per het Ned. schip *Joan Melchior Kemper*, gezagv. Salm agenten Hill Broekman & Co.

7 kisten en balen manufacturen, 28 okshoofden azijn, Hill Broekman & Co; 30 balen en kisten manufacturen, 83 kisten roode wijn, 7 kisten koopmanschappen, 90 bundels en 127 bladen ijzer, 1 weeg (? red.) en 9 kisten machinerien, Fraser Eaton & Co; 23 kisten manufacturen, McMillan Marten & Co; 46 kisten manufacturen, Adam & Co; 30 kisten manufacturen, 150 kistjes kaarsen, B. Kopersmit & Co; 20 kisten koper, 1 kist manufacturen, Mathieu Ebbs Ruijs & Co; 30 kisten manufacturen, $100/^{1}$ $50/^{2}$ ledige leggers, 75 kistjes blik, 5 kisten koopmanschappen, P. Kervel; 182 collis manufacturen, 1050 kisten zeep, 15 picols ijzer, van Leeuwen & Co; 30 vaatjes spijkers, 200 picols spelter, (? red.) 51 kistjes blik, 16 collis castor olie, Thomas & Co.

Van Batavia per de Ned. Ind. brik *Marzoek*, gezagv. Sech Oemar bin Abdulla Bagawie agent Gezagvoerder.

20 kisten cambrieks, 1 kistje regaal P. Kervel & Co; 6 kisten meubelen, 8 collis koopmanschappen, Mc Lennan & Co; 2 kisten hoofddoeken, E. Ten Brinck & Co; 10 dozijn ballastschoppen, Hill Broekman & Co; 40 kistjes kruid, Mathieu Ebbs Ruijs & Co; 25 kisten wijn, Bechade; 2398 stuks en 120 bossen ijzer, 559 stuks zijnde losgeraakt, Fraser Eaton & Co; Een geemb. wagen, 1 kistje borstelwerk, Order; ƒ 1750 aan zilveren munt, Gezagvoerder.

Van Moluccos per de Ned. Ind. schoener *Lamoerie*, gezagv. Madie Laoe agent Gezagvoerder.

31 picols was, 73 picols masooibasten, 185 picols paarlemoer, Lamoerie.

UITVOER.

Naar Macassar, Timor en Moluccos per de Ned. Ind. stoomboot *Ambon*, gezagv. W. Vogel.

1 kist sarongs, Fraser Eaton & Co; 3 kisten doeken, N. H. M.; 12 kisten madapolams, B. J. van Eck & Co; 1 kist cambrics, Mc Millan Marten & Co; 1 kist edam. kaas, 3 kisten lijnwaden Nash; 1 baal lasting, Adam & Co; 50 kisten cognac, Bechade; 4 kisten serongs, J. F. van Leeuwen & Co; 17 kisten lijnwaden, Mc Millan Marten & Co; 3 vaatjes specie, Fraser Eaton & Co; 2 vaatjes boter, 20 manden bier, 20 kisten manufacturen, W. Cores de Vries; 17 kisten koopmanschappen, Karthaus & Melchers; 6 kisten madapollams B. J. van Eck & Co; 23 kisten cognac, 5 kisten ord. roode wijn Gebr. van Delden; 50 kisten zeep en eenige provisien, Nash; 4 kisten lijnwaden, van Leeuwen & Co; 1 kist lasting Adam & Co; 1 kist regaal, W. Cores de Vries.

Naar de Moluccos per de Ned. Ind. bark *Saidool Moebarak*, gezagv. Hamsa Noordin.

5 picols suiker, 1846 picols rijst en kleinigheden Diverse Arabieren.

Naar Batavia via Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Oenarang*, gezagv. S. van Hulstijn.

1 kist provisien, 3 manden aardappelen, 1 kist lijnolie W. Martens.

Naar Batavia per het Pr. schip *Der Sud*, gezagv. G. Malchon.

Ballast.

Naar Sydney via Batavia per het Engl. schip *Amelia Breillat*, gezagv. John Maries.

$1978^{57}/_{100}$ picols suiker, $78^{59}/_{100}$ picols rotting, Fraser Eaton & Co.

Marktprijzen.

Suiker. $16^{1}/_{2}$.
Koffij.
Rijst (carga) per koijang ƒ 120 à ƒ 185.—
id. (witte) „ „ ƒ 160 à ƒ 180.—
Koehuiden per picol ƒ 40.—
Arak per legger ƒ 50 à ƒ 60.—
Olie (Klapper) ƒ 20.—
Olie (Katjang.)
Kadjang Matten
Rotting ƒ 8 à ƒ 9.—
Wisselkoers. ƒ 101 à ƒ $101^{1}/_{2}$.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST

Zondag den 21sten Augustus 1859.
's Morgens ten half negen ure.
Ds. MOUNIER.

ROOMSCH KATHOLIEKE EEREDIENST

Zondag den 21tsen Augustus 1859.
Des morgens ten half negen ure.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. van Bakkenes & Co te *Amsterdam* en W. J. van Haren Noman te *Leiden*.

Gedrukt bij Le Roy & Co te Soerabaya.